

ריקי לופו ת.ז. 039095542
ע"י ב"כ עו"ד שרון ענבר פדלון ו/או טלי לופו
מרחוב שפיגלמן 9/12 נתניה
טל': 054-3116123, פקס': 072-2329097

המבקשת;

- נ ג ז -

טבע ספורט קסטל בע"מ ח.פ. 513359059
מזל אליעזר 5, ראשון-לציון 75653

המשיבה;

בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית

בית- המשפט מתבקש להורות בזאת כדלקמן:

- א. לאשר את הבקשה להלן כתובענה ייצוגית מכוח חוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006 (להלן: "החוק").
- ב. להגדיר את הקבוצה שבשמה מוגשת התביעה בהתאם לסעיף 10א לחוק תובענות ייצוגיות כדלקמן:

כל לקוחותיה של המשיבה, אשר רכשו מוצרים וטובין לגביהם לא קוימה החובה לסמן את המוצרים ו/או הטובין על- פי יחידת מידה בהתאם לתקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה), התשס"ח, 2008 וכתוצאה מכך נגרם להם נזק כלכלי ופגיעה בזכות האוטונומיה ובחופש הבחירה לבצע קניה נבונה וחסכונית, עת הוסתר מעיניהם הגילוי הנאות באשר למחיר ליחידת מידה כנדרש בתקנות החל מיום 01/01/09 ועד לעצם יום זה.
(להלן: "חברי הקבוצה")

***רצ"ב כתב התביעה סומן כ-נספח א' לבקשה

***רצ"ב תצהיר התובעת סומן כ-נספח ב' לבקשה

- ג. להורות עפ"י סמכותו לבית- המשפט הנכבד לפי סעיף 25 לחוק, כי נוסח ההחלטה בבקשה זו יפורסם בעיתון יומי ארצי וכן ליתן הוראות נוספות כפי שימצא לנכון בדבר אופן הפרסום כאמור או לקבוע כי המשיבה תישא בהוצאות הפרסום.

פתח זכר - רקע כללי

1. התובענה, שאישורה כתובענה ייצוגית מתבקש כדלקמן ושהוגשה במקביל להגשת הבקשה דנא, עוסקת בהפרה בוטה וייסודית של תקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה התשס"ח-2008) אשר נכנסו לתוקף ב- 1/01/09 (להלן: "התקנות"), ונועדו להקל על

ציבור הצרכנים להשוות בין שפע המותגים ובין שפע מגוון האריזות ולקבל החלטה נבונה וחשכונית באשר לרכישת מוצר על סמך מידע השוואתי נגיש.

2. עסקינן בעוסקת, אשר בחרה לעשות דין לעצמה ולהפר בבטות צורמת את התקנות אשר נועדו להגן ולצמצם את חוסר השוויוניות הניכרת במערכת החוזית בין העוסק הרם לבין הצרכן החלש.

3. למען זהות המונחים בכתבי בי-הדין, תקרא המבקשת "התובעת". והמשיבה "הנתבעת".

4. על-מנת לסבר את האוזן באשר למהות הקוגנטית של תקנות אילו, להלן דבריו של הממונה על הגנת הצרכן, עו"ד יצחק קימחי, כשם שפורסם במשרד התמ"ת, כלהלן:

" התקנות החדשות יקלו על חשיפת אותם עסקים המעלים את מחירי מוצריהם בדרך של הקטנת הכמות במוצר הארוז, מבלי לידע את הצרכנים על-כך. כל הקטנת כמות תבוא לידי ביטוי בעליית המחיר של יחידת המידה של המוצר, גם אם מחירו הכולל של המארז לא השתנה"

***רצ"ב פרסום אשר הופיע ב- 12/08, סמוך לכניסתן לתוקף של התקנות הנידונות סומן כנספח ג' לבקשה

5. תקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה) שהותקנו על-ידי סגן ראש הממשלה ושר התמ"ת, אלי ישי, מחייבות את רשתות השיווק והמרכולים במתן מידע לצרכנים של המחיר ליחידת מידה של המוצרים השונים, הנמכרים בסניפי הרשת.

6. תקנות אילו באות להוסיף על החובה הקיימת, להציג ולסמן את המוצר לרבות מחירו ונועדו להקל על הצרכנים להתמצא בשפע המותגים ובמגוון האריזות על-מנת לקבל החלטה מושכלת וכלכלית באשר לרכישת מוצר על-סמך מידע השוואתי קל ונגיש.

7. יודגש כי באמצעות האכיפה של תקנות אילו, תתאפשר לצרכנים השוואה נוחה בין מותגים שונים של אותו מוצר ובין אריזות שונות של אותו מוצר, שכן יישום התקנות יעזור לצרכן לבחור את גודל המארז הזול במוצרים זהים, הנמכרים באריזות בגדלים ונפחים שונים.

הצדדים

8. **הנתבעת** הינה מפעילה רשת סופרמארקטים טבעיים ואורגניים, העונה לשם המסחרי "טבע קסטל", במסגרתה משווקת מגוון רחב של מזון בריאות ומזון אורגני על כל גווניו, לרבות ירקות, פירות מוצרי חלב ומשקאות, תוספי מזון, לחמים ודגנים וכו... בבעלות המשיבה כיום 12 סניפים פעילים, רובם ממוקמים באזור המרכז, באזורי מסחר אטרקטיביים ומסחריים.

(להלן: "הנתבעת")

***רצ"ב פירוט אודות זהות הנתבעת כשם שמופיע אצל רשם החברות (הודפס מאתר של משרד המשפטים) מסומן כנספח ד' בקשה

9. **התובעת**, הינה צרכנית מן השורה, אשר במועדים הרלבנטיים לאירוע הבקשה נהגה לערוך קניות מעת לעת, אצל הנתבעת בשל אורח חיים בריא אותו סיגלה לעצמה ובשל השפע הרב של מגוון מוצרי הבריאות, אשר הוצעו בסניפיה של הנתבעת.
10. זאת ועוד, יצוין כי התובעת מתגוררת בעיר הרצליה ועל כן נהגה לבצע רכישות מעת לעת באחד מסניפיה של הנתבעת השוכן ברחוב המנופים בהרצליה פיתוח .

(להלן: "התובעת")

רקע עובדתי

11. ביום 04/05/11 ביקרה התובעת בסניף הנתבעת בהרצלייה פיתוח, על- מנת לרכוש מספר מוצרים בהם חפצה, בין היתר מיץ תפוזים של חברת פרימור, רוטב סויה, חטיף בוטנים ודבש.

***רצ"ב הקבלה בגין רכישת המוצרים מאת הנתבעת מסומן כנספח ה' לבקשה .

12. על- גבי המדפים נמכרו המוצרים באריזות שונות ובגדלים שונים.
13. במעמד רכישת המוצרים התקשתה התובעת להחליט, מהי הקנייה המשתלמת ביותר עבורה, אולם בשל אי בהירות המידע ולמרות שביקשה לרכוש מוצרים אשר נוהגת לצרוך אותם דרך קבע, רכשה אריזות כשם שיפורט בהמשך בהרחבה.
14. בחזרה לביתה, ביצעה התובעת מחדש חישובים בראשה וגילתה כי הקנייה אותה ביצעה לא הייתה משתלמת בלשון המעטה.
15. רק על- מנת לסבר את האוזן, יצוין כי התובעת אינה נוהגת לעשות שימוש בסוכר לבן ולכן ממתיקה את המשקאות החמים אשר היא שותה באמצעות דבש טבעי בלבד.
16. כמו- כן, נזכרה התובעת כי בסניף לא היה סימון כלשהו של המחיר ליחידת מידה, לא על גבי המדף ולא על גבי המוצרים עצמם.
17. בשל עניין זה, שבה התובעת אל הסניף וצילמה את אריזות המוצרים והן את המדפים על מנת להוכיח את תחושתה כי מדובר בתופעה שיטתית ולא במקרה.

***רצ"ב התצלומים של המוצרים אותם רכשה התובעת מסומנים כנספח ו' לבקשה

18. לאחר שהתובעת נוכחה לדעת את פער המחירים בהתאם לאריזות השונות, גילתה למעשה כי בצעה רכישה בלתי כלכלית ובלתי חסכונית ולפיכך נגרם לה נזק כספי.

להלן החישוב שבצעה התובעת בהתאם לגדלים ולנפחים השונים במוצרים שרכשה:

מוצר	מחיר	מחיר ליחידת מידה	מחיר ל- 100 גר' / 1 ליטר
מיץ תפוזים פרימור 400 מ"ל	6.69 ש"ח	1.67 ₪	16.9 ₪
מיץ תפוזים פרימור 1 ליטר	14.69	1.49 ₪	14.69 ₪

הנזק הכספי: **0.694** ₪

מוצר	מחיר	מחיר ליחידת מידה	מחיר ל- 100 גר' / 1 ליטר
קיקומן רוטב סויה 296 מ"ל	20.99 ₪	7.09 ₪, ל-100 מ"ל	70.9 ₪
קיקומן רוטב סויה 1.2 ליטר	54.99 ₪	4.5826 ₪, ל-100 מ"ל	45.826 ₪

הנזק הכספי: **7.43** ₪

מוצר	מחיר	מחיר ליחידת מידה	מחיר ל- 100 גר' / 1 ליטר
חטיף צייקי מאנקי 20 גר'	2.99 ₪	1.495 ל-10 גר'	14.95 ₪
חטיף צייקי מאנקי 60 גר'	6.99 ₪	1.165 ל-10 גר'	11.60 ₪

הנזק הכספי: **0.66** ₪

מוצר	מחיר	מחיר ליחידת מידה	מחיר ל- 100 גר' / 1 ליטר / ק"ג
------	------	------------------	--------------------------------

דבש קיבוץ ארז 500 גרם	27.99 ₪	5.598 ₪ ל-100 גרם	55.98 ₪
דבש קיבוץ ארז 1 קילו	44.99 ₪	4.49 ₪ ל-100 גרם	44.99 ₪

הנזק הכספי : 5.54 ₪

אם כך יוצא כי סך הנזק הכספי אשר נגרם לתובעת הינו בגובה של 14.324 ₪

19. לאור האמור לעיל, עולה כי בשל העובדה שהנתבעת לא קיימה את הוראות הדין, הרי כי מסבה היא לציבור הצרכנים ולציבור לקוחותיה, נזק כלכלי והדרך היחידה לאכוף על הנתבעת על קיומן של הוראות הדין, הינה בדרך של הגשת תובענה ייצוגית. ויוסף כי חרף העובדה כי חלפו למעלה משנתיים מאז כניסתן לתוקף של התקנות האמורות, הנתבעת עושה דין לעצמה ולא טורחת לאכפן.

המסגרת הנורמטיבית

א. כללי

20. חוק תובענות ייצוגיות נועד להסדיר באופן ממצה את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל.
21. המטרות שבייסוד החוק מפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו", "מימוש זכות הגישה לבית- המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין", וכן " ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".
22. כמו- כן, חוק תובענות ייצוגיות, מתיר הגשת תביעה ייצוגית, בעניינים המנויים בתוספת השנייה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק :
- "לא תוגש תובענה ייצוגית, אלא בתביעה כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תביעה ייצוגית".
23. התוספת השנייה לחוק מונה רשימה של עילות, בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית, במקרה שבפנינו, חלות העילות הקבועות בסעיף 1 לתוספת וכלהלן :
- "תביעה כנגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה או בין אם לאו".
- אם כך בעניינו, התובעת הינה "הצרכן ו/או לקוחה" כאמור בהגדרת החוק ואילו הנתבעת הינה "העוסק", כאשר במערכת יחסים אילו חלים מערכת חוקי הגנת הצרכן.
24. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את רשימת הזכאים, להגיש תביעה ייצוגית וכאמור בסעיף 4(א)(1) לחוק :

“אדם שיש לו עילה בתביעה או בעניין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שעלות מהותיות של עובדה או משפט, המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם בשם אותה קבוצה”.

25. אם כך, לאור המסכת העובדתית אשר פורטה לעיל ולאור מהותם של בעלי הדין בעניינו, נראה כי עילת התביעה של התובעת נוגעת לציבור צרכנים שלם, בפרט ציבור לקוחותיה של הנתבעת, ולכן ראוי כי אינטרס צרכנים אילו, ידון במסגרת תובענה ייצוגית לשם הגנה על זכויותיהם.

26. כמו- כן יוסף כי בשלב של הבקשה לאישור תביעה ייצוגית, על המבקש לשכנע את בית- המשפט כי עומדת לו לכאורה עילת תביעה אישית, אך אין להעמיד בהקשר זה דרישות מחמירות.

להלן דבריה של השופטת, שטרסברג כהן בעניין זה במסגרת ע"א 2967/05 מגן וקשת בע"מ נ' טמפו, פ"ד נא (2) 312(פסקה 19):

“ נראה לי כי על המבחן למילוי התנאים שבסעיף 54, מבחינת נטל ומידת ההוכחה, להיות אחיד לכל סעיפיו המשניים, ולגבי כל התנאים הנדרשים מהתובע, ועליו לשכנע את בית- המשפט במידת הסבירות הראויה ולא על- פי האמור בכתב התביעה בלבד, כי הוא ממלא לכאורה, אחר כל דרישות סעיף 54 א', ולעניינו, שהראשונה בהן היא קיומה של עילת תביעה אישית, כאמור בסעיף 54 א (א). אין להעמיד דרישות מחמירות מדי, לעניין מידת השכנוע, משום שאלה עלולות להטיל על הצדדים ועל בית- המשפט עומס יתר בכירור הנושא המקדמי, דבר העלול לגרום להתמשכות המשפט, לכפילות בהתדיינות ולריפיון ידיים של תובעים ייצוגיים פוטנציאליים. את כל אלה יש למנוע על- ידי קריטריון מאוזן בנושא נטל ומידת ההוכחה הנדרשים מהתובע הייצוגי....”

27. לאור הוראות החוק אשר פורטו לעיל, ניכר כי מחד לתובעת עילת תביעה אישית כנגד הנתבעת, ואכן נגרם לה נזק בפועל, בשל אי מילוי הוראות חוק ברורות ובשל העובדה שהנתבעת בוחרת לעשות דין לעצמה ומרוקנת מתוכן את רצון המחוקק. ומאידך בשל הפרה זו מצד הנתבעת, מתעוררת שאלה מהותית הן עובדתית והן משפטית המשותפת לכלל חברי הקבוצה.

עילת התביעה מכח עוולת הפרת חובה חקוקה

28. סעיף 63 לפקודת הנזיקין, קובע את מהותה של עוולת הפרת חובה חקוקה כלהלן:

א. מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על- פי כל חיקוק, למעט פקודה זו- והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או הגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאילו נתכוון החיקוק...

ב. לעניין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או הגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני אדם בכלל או של בני אדם מסוג או הגדר שאתם נמנה אותו פלוני.

29. מערכת חוקי הגנת הצרכן, בפרט תקנות מחיר ליחידת מידה נועדו להגן, הן על התובעת והן על ציבור הצרכנים אותו היא מבקשת לייצג, בשל העובדה כי הנתבעת נמנעה מלקיימן, הרי כי אינה קיימה חובה המוטלת עלייה על פי חיקוק שבדין.

30. להלן תקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה) התשס"ח - 2008:

1. הגדרה

בתקנות אלה, "מחיר ליחידת מידה" - המחיר הכולל ל-1 קילוגרם, 1 ליטר, 1 מטר, 1 מטר מרובע של טובין.

2. חובת הצגת מחיר ליחידת מידה

- (א) עוסק המציע טובין כמפורט להלן לצרכן, מציגם או מוכרם, יציג את מחירם ליחידת מידה: (1) טובין הנמכרים בתפוזרת;
(2) טובין ארוזים מראש, שלפי חיקוק או תקן רשמי חובה לציין על גביהם את כמותם.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מחירם של מוצרי מזון ארוזים ומוצרי קוסמטיקה שמשקלם או נפחם קטן מ-1 ק"ג או 1 ליטר, יהיה ליחידת מידה של 100 גרם או 100 מיליליטר.

3. אופן הצגת המחיר

- (א) מחיר ליחידת מידה יוצג במקום הנראה לעין ובספרות ברורות וקריאות באופן שניתן לייחס אותן בקלות לטובין.
(ב) מחיר ליחידת מידה יסומן על גבי הטובין או אריזתם או על גבי תווית או שלט הצמודים למדף שמונחים עליו הטובין ולעניין טובין הנמכרים בעסקת מכר מרחוק כהגדרתה בסעיף 14 ג(ו) לחוק, יוצג המחיר ליחידת מידה בצמוד למחיר הטובין.
(ג) קיימת חובה לפי חיקוק או תקן רשמי לציין את הכמות הנקייה (נטו) של טובין, יוצג גם המחיר ליחידת מידה של הכמות הנקייה (נטו), באופן האמור בתקנות משנה (א) ו-1(ב).

4. מחיר ליחידת מידה במכירה מיוחדת

עוסק המציע טובין, מציגם או מוכרם במסגרת מכירה מיוחדת כהגדרתה בסעיף 8 לחוק, יציין את המחיר ליחידת מידה לפי מחירים הרגיל של הטובין, בלא תנאי המכירה המיוחדת; העוסק רשאי לציין גם את המחיר ליחידת מידה של הטובין במסגרת תנאי המכירה המיוחדת ובלבד שתהיה אבחנה ברורה בין שני המחירים כאמור.

***רצ"ב תקנות הגנת הצרכן מחיר ליחידת מידה, התשס"ח - 2008 סומן כנספח ז' לבקשה

- 31.** הוראות התקנות קובעות כי על העוסקים השונים להציג את המחיר ליחידת מידה במקום הנראה לעין ובספרות קריאות וברורות, כך שניתן לייחסן בנקל לטובין הנרכשים. כמו-כן, המחוקק מחייב כי המחיר ליחידת מידה יסומן על גבי הטובין או אריזתם או על-גבי תווית או שלט הצמודים למדף הטובין.
- 32.** נראה אפוא כי, המחוקק ביקש להקל על הצרכן ולאפשר לו באמצעות גילוי נאות והזרמת מידע, ביצוע החלטה נבונה וחסכונית, באשר לרכישת מוצר על-סמך מידע השוואתי נגיש.
- 33.** למצער יצוין כי, הנתבעת התעלמה כליל מההוראות הללו, והציעה לקהל לקוחותיה, שפע רב של מוצרים מבלי ליתן לו את חופש הבחירה, לבצע קניות תוך התחשבות כלכלית נבונה.

הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן

התובעת תטען כי אי סימון יחידות המידה על-גבי הטובין עולה כדי הטעייתה כצרכנית לרבות הטעייתם של כלל חברי הקבוצה, כאמור בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981.

סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, שעניינו **איסור הטעיה**, קובע כדלקמן:

2. איסור הטעיה	
(א)	לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה) ; בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:
(1)	הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות ;

34. למצער יצוין כי, הנתבעת התעלמה כליל מההוראות הללו, והציעה לקהל לקוחותיה, שפע רב של מוצרים מבלי ליתן לו את חופש הבחירה לבצע קניות תוך התחשבות כלכלית נבונה.

35. בשל העובדה שהנתבעת נמנעת מלציין את המחיר ליחידת מידה, היא למעשה מעלימה מעיני הצרכנים, פרט מהותי בעצם העסקה.

36. על-כך יוסף, כי אותו פרט מהותי מעוגן באופן חוקי, כך שהטעיה הינה חמורה יותר.

37. כמו-כן, סעיף 3 ו-4 לחוק הגנת הצרכן, דן בנושא **איסור ניצול מצוקת הצרכן וחובת הגילוי** וכדלקמן:

3. איסור ניצול מצוקת הצרכן	
(ב)	לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, בורתו או הפעלה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה, בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת.

4. חובת גילוי לצרכן	
(ב)	עוסק חייב לגלות לצרכן כל פרט מהותי לגבי נכס שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

לאור הוראות סעיפים אלו, תטען התובעת, כי ציבור הצרכנים אינו מגיע למרכולים כאשר מחשבוני כיס בידיו, ובוודאי שאינו יודע לבצע את החישובים המדויקים בראשו, ולכן באי רישום המחיר ליחידת מידה, ישנו ניצול ציני של בורות הצרכן.

עשיית עושר ולא במשפט

38. כאמור לעיל ובמסכת העובדתית שתוארה בבקשה זו, באקט המחדלי אשר ננקט על-ידי הנתבעת בפרט שוויון הנפש והאדישות באשר לקיום הוראות המחוקק, יוצא אפוא כי הנתבעת מתעשרת שלא כדין על חשבונם של הצרכנים, עת גורעת מקהל הצרכנים מידע מהותי, אשר נועד לשם קנייה נבונה וחסכונית של הצרכן, ובכך למעשה מאלצת את הצרכנים, לבצע רכישות בלתי מושכלות, כאשר הנשכר מכל אילו הינו העוסק ובמקרה שבפנינו הנתבעת.

פגיעה באוטונומיה של הפרט

39. לעניין הפגיעה **באוטונומיה של הפרט**, הרי שזו הוכרה כבת-פיצוי בהקשרים שונים, ראה למשל ע"א 2871/93 מיאסה עלי דעקה נ' בית חולים כרמל, תק-על 99(3) 574 בהקשר של

ביצוע הליך רפואי ללא הסכמה, ע"א 1338/97 תנובה נ' ראבי, פ"ד נז(4) 673 (להלן: "עניין תנובה") בהקשר של פגיעה ביכולתו של הצרכן להחליט מה להכניס לפיו וממה להימנע. בעניין דעקה נאמרו הדברים הבאים באשר לראש נזק זה (עמ' 673-672):

"השאלה הראשונה אשר יש להתייחס אליה בעניין זה היא, אם הנזק הכרוך בפגיעה בכבודה של המערערת ובאוטונומיה שלה הוא 'נזק' כמובנו בפקודת הנזיקין [נוסח חדש]. לדעתי, יש להשיב לשאלה זו בחיוב. המונח "נזק" מוגדר בסעיף 2 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש). הגדרה זו היא רחבה, ומתייחסת ל-'אבדן חיים, אבדן נכס, נוחות, רווחה גופנית או שם טוב, או חיסור מהם, וכל אבדן או חיסור כיוצאים באלה'.

40. בית- המשפט מתבקש לקבוע כי לצד הנזק הכספי אשר נגרם לתובעת, הרי כי הוסב לה נזק שאינו ממוני בשל ההפרה הנידונה, במובן זה שנגזלה מן התובעת, זכות הבחירה לבצע רכישות מושכלות של מוצרים באופן חסכוני וכדאי, ומשום כך, נפגעה זכות האוטונומיה של התובעת לבחור את המוצר הרצוי מבין שלל המוצרים, המינים, הסוגים והאריזות. זאת ועוד, במעשיה ו/או במחדליה, התרשלו הנתבעות כלפי התובעת וכלפי קבוצת הצרכנים אותה היא מבקשת לשרת.

41. הנתבעת התרשלה בכך שלמרות הוראות החוק הברורות, מי מטעמה לא מילא בקפידה אחר הוראותיו והפר בין במעשה ובין במחדל את החובות המוטלות עליו מכוחן של ההוראות.

42. כמו- כן, הנתבעת לא וידאה ו/או פיקחה כי מי מעובדיה או מנהליה נוהג על- פי החוק ומקיים את הוראותיו.

43. הנתבעת חייבת בחובת זהירות מושגית המוטלת על עוסק כלפי לקוחות וצרכנים. הנתבעת חייבת גם בחובת זהירות קונקרטיבית בעניין מתן שילוט ו/או רישום על גבי האריזות את המחיר ליחידת מידה. מתיאור הנסיבות לעיל, ברי כי הנתבעת הפרה את חובות הזהירות כלפי הלקוחות והצרכנים הפרה גסה ובוטה.

הגדרת הקבוצה והסעדים להם זכאים חברי הקבוצה

44. בהתאם לסעיף 10 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, הרי שבעקבות אישור התביעה כייצוגית על בית- המשפט הנכבד להגדיר את הקבוצה אשר בשמה תנוהל התובענה:

"אישר בית- המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה, לא יכלל בקבוצה אדם שעילת תביעתו נוצרה לאחר המועד שבו אושרה התובענה הייצוגית כאמור."

45. התובעת תטען כי את חברי הקבוצה יש להגדיר באופן הבא:

כל לקוחותיה של המשיבה, אשר רכשו מוצרים וטובין לגביהם לא קוימה החובה לסמן את המוצרים ו/או הטובין על- פי יחידת מידה בהתאם לתקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה), התשס"ח, 2008 וכתוצאה מכך נגרם להם נזק כלכלי ופגיעה בזכות האוטונומיה ובחופש הבחירה לבצע קניה נבונה וחסכונית, עת הוסתר מעיניהם הגילוי הנאות באשר למחיר ליחידת מידה כנדרש בתקנות החל מיום 01/01/09 ועד לעצם יום זה.

46. הסעדים אותם בית- המשפט הנכבד מתבקש לפסוק הינם כלהלן :

א. **צו עשה וסעד הצהרתי.**

ב. **פיצוי כספי.**

47. ניתן לפסוק סעדים אילו בהתאם לשיקול הדעת הרחב המוענק לבית- המשפט הנכבד במסגרת תובענה ייצוגית, כפי שפסק כב' השופט בנימיני בתא. 1065/05 שהי נ' תדיראן (פורסם בנבו, ניתן ביום 14/02/08) כלהלן :

"הגדרת השאלות המשותפות לכלל חברי הקבוצה, מצריכה בירור של הסעדים המבוקשים בבקשה לאישור התובענה הייצוגית. מגמת החוק החדש להעניק לבית- המשפט שיקול דעת רחב בעניין אישור התובענה הייצוגית ודרך ניהולה, מוצאת את ביטויה גם בנושא הסעדים שניתן לפסוק בתובענה ייצוגית. סעיף 20 לחוק דן בסעדים שניתן לפסוק בתובענה ייצוגית ואילו כוללים "מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה".

48. בהתאם להוראות של סעיף 20 (ג) לחוק נקבע כי :

"מצא בית- המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם אינו מעשי בנסיבות העניין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה כולה או חלקה או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין".

זרישה לצו עשה ולסעד הצהרתי

49. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו הצהרתי, לפיו הנתבעת הפרה את הוראות תקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה).

50. כמו- כן, מתבקש בית- המשפט הנכבד ליתן צו עשה ולהורות למשיבה לתקן את הליקויים שנמצאו ולסמן את מוצריה במחיר ליחידת מידה.

51. סעדים שכאלו הינם אפשריים ואף ראויים בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, כפי שנקבע בידי כב' השופט אלטוביה בבש"א (ת"א) 21177/04 גינדי טל נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ (נבו, 15/01/09) כלהלן :

"כפי שנקבע לעיל, הפרו המשיבות את חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן בכך שלא הסבו את תשומת לבם של המבוטחים המשרתים בצד"ל כי בעת השרות כפופה יכולת ניצול הפוליסות להוראות רשויות הצבא. לפיכך, יש להיעתר לבקשתם של התובעים ולהעניק להם את הסעדים, דהיינו תיקונם של הפגמים שנפלו בפוליסות...

לא נותר אלא לקבוע כיצד על המשיבות למלא אחר חובת הגילוי היזום בקשר עם הוראות "הדין הצבאי. באשר לכך, יש להתייחס לנדרש מהמבטח בשני מועדי הזמן הרלוונטיים למידע נשוא התובענה, היינו בשלב עובר לכריתתו של הסכם הביטוח ובמהלך תקופת הביטוח עובר "לגיוסו של המבוטח. ראשית – על המשיבות, לכלול בפוליסת הביטוח פסקה "בולטת

במשמעות שניתן למונח זה בדין הביטוח, המפנה את תשומת לב המבוטח כי השימוש בפוליסה כפוף בעת השרות הצבאי להוראות הצבא המשתנות מפעם לפעם. שנית – על המבטח ליידע תשלומי פרמיה המבוטח לקראת מועד גיוסו הצפוי, במועד שמאפשר ביטול ההתקשרות מבחינת גבית תשלומי פרמיה.

52. בהקשר זה ראה בנוסף, החלטת בית- המשפט מיום 17/11/09 בת"צ 9386-03-09 שור ואח' נ' מפעל הפיס:

53. לאור המסגרת הנורמטיבית, אשר חלה באשר לסעדים הצהרתיים הראויים להיתבע במסגרת תובענה ייצוגית, ניכר כי במקרה שבפנינו, היא נחוץ ומהותי להצהיר כי הנתבעת הפרה את הוראות הדין ולו בלבד למען לא ישונה מצב מעין זה בעתיד.

54. כעיון להיעתרותם של בתי- משפט לצווי עשה כפיצוי בתובענה ייצוגית, יופנה בית המשפט הנכבד לפסיקה האמורה בבש"א 3432/07 דוד סלומון נ' מחלבות גד בע"מ (נבו 03.09.09) וכן ת"צ (מרכז) אמיר רוזנברג נ' אי. פי. אי (מנועה וחיה) (ישראל) בע"מ (נבו , 05.07.10) שם נקבע כי :

"תכליתה של התביעה מהסוג הנדון היא אכיפת חוק חניה לנכים וחוק שיוויון זכויות, והגברת המודעות להוראות החוקים, של אנשים עם מוגבלות ושל הציבור וגופים רלבנטיים אחרים, כמו המפעיל בענייננו. חוק חניה לנכים מטרתו, בין היתר, להבטיח נגישות של אדם עם מוגבלות למקומות ציבוריים שהגישה הנגישה היחידה אליהם היא דרך חניה הכרוכה בתשלום. סעיף 4ב בחוק מחיל על המפעיל או המחזיק של המקום הציבורי חובה לשלם בעד חניה במקום ככל שנדרש מקום חניה לאדם עם מוגבלות. משמע - אדם עם מוגבלות זכאי לפטור מתשלום בעד חניה במקום ציבורי כאמור.

נראה לי כי הסדר הפשרה המוצע מקדם תכליות אלו בצורה נאותה. המשיבה חדלה לגבות תשלום מחברי הקבוצה. הוצב שילוט בכניסה לחניון, על מכוונת התשלום וביציאה מהחניון, המודיע לחברי הקבוצה על זכותם לחנות ללא תשלום. בכך פעלה המשיבה ליידוע חברי הקבוצה בדבר זכותם לפטור מתשלום עבור החניה. בכך גם הושגו מטרות החוקים.

כמו כן נראה כי עקב הבקשה נושא הדיון תדאג הרשות לכך שהמפעיל החדש של החניון שבא תחת המשיבה, ינהג על פי הוראות החוקים. הרשות אמנם לא הייתה צד בהליך אך נכחה בדיון שהתקיים ביום 16.2.10 נוכח בקשת המשיבה לצירופה כמשיבה נוספת בבקשת האישור.

אני ערה לכך שההסדר אינו כולל השבה ואולם נראה לי כי בנסיבות העניין שלפניי ההסדר סביר למרות האמור".

55. אם כך, פנינו רואות כי בתי- המשפט רואים בחשיבות מתן צווי עשה לעוסקים שונים, אשר עושים דין לעצמם ומפריים הוראות קוגנטיות בחוק, ובממשק למקרה שבפנינו, ראוי כי תנתן הוראה חד משמעית לנתבעת לציין על- גבי המוצרים והטובין אותם מציעה לחוג לקוחותיה את המחיר ליחידות המידה.

הזרישה לסעד הכספי לתובעת ולחברי הקבוצה

56. חשוב לציין כי במסגרת בקשה לאשר תביעה כייצוגית אין חובה לכמת הנזק ולהציגו במדויק. כך גם נפסק בת.א. 2033/00 בש"א 12904/00 שגיב נ' בנק לאומי תק-מח 1249 (4)2003:

"המבקש "הראה" קיומו של נזק אישי כתוצאה ממעשי ההטעיה. אין מוטלת עליו החובה להראות או להוכיח, בשלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית, את שיעור הנזק והיקפו ואין עליו לכמתו, אלא "די בכך" שיראה כי נגרם לו נזק".

57. נזקה הכספי של התובעת - כשם שפורט במסכת העובדתית בבקשה שבפנינו, בשל ההפרות אשר בוצעו מצד הנתבעת, רכשה התובעת מוצרים אשר בסופו של יום הוברר כי הקנייה שבצעה התובעת, הייתה בלתי נבונה, בלתי חסכונית, שכן לו הייתה רוכשת אריזה גדולה של אותו מוצר, נהיר כי המחיר שהייתה משלמת עבור יחידת מידה היה נמוך יותר, ולכן נזקה הכספי של התובעת הינו הפרש המחירים שנכפה על התובעת בין המחיר ששילמה בפועל לבין המחיר שהייתה משלמת אילו היו נפרשים בפני התובעת המחיר התואם לכל יחידת מידה.

58. סך נזקה הכספי של התובעת חושב באופן מדויק וסוכם בסך של 14.324 ₪.

הערכת הנזק הממוני אשר נגרם לחברי הקבוצה

60. על- מנת להעריך ולשום את הנזק הממוני שנגרם לחברי הקבוצה יש צורך לבחון את נתוני המכירות של הנתבעת, לרבות דו"ח הזמנות סחורה אותה מבצעת הנתבעת בחתך והצלבה יחסי של מוצרים ספציפיים בטווח זמנים מסוים, הווה אומר אם בטרם הפרת חובת הסימון נמצא כי שיעור אחוז הלקוחות אשר רכש אריזות קטנות היה גבוה משיעור אחוז הלקוחות אשר רכש אריזות קטנות לאחר קיום החובה, הרי כי ההפרש בין אחוז הלקוחות הינו כמות הרוכשים אשר להם נגרם נזק כפי שנגרם לתובעת.

61. כמו- כן יוסף, כי מאחר ורשת הסופר- מארקטים המופעלת על- ידי הנתבעת, מיועדת לקהל צרכנים ספציפי ומאחר ואין כיום בשוק מתחרים רבים למהותה העסקית של הנתבעת, הרי כי ניתן לאמוד את שיעור חברי הקבוצה בנתונים סטטיסטים של התפלגות קהל לקוחות.

62. זאת ועוד יוסף, כי יהא צורך בהערכות סטטיסטיות וניתוח של מומחה על- מנת להשוות את שיעור המכירות של המוצרים הארוזים באריזות משקל או נפח קטנים ביחס לתקופה הרלוונטית עובר לקיום החובה וביחס לתקופה רלוונטית לאחר קיום החובה.

63. כמו כן ניתן לבחור מוצר ו/או טובין, אשר נחשב כמוצר "נרכש"- לגביו כמות ההזמנות של המוצר מהספק הרלוונטית הנה בשיעור גבוה באופן יחסי.

64. יודגש כי מלא הנתונים הללו הנם נתונים ודוחות המצויים בידיעתה האישית והבלעדית של הנתבעת, עסקינן במידע שאינו מפורסם ואינו נגיש לידיעת הצרכנים.
65. על כן במידת הצורך שומרת התובעת לעצמה את הזכות לעתור לבית המשפט בבקשה למתן צווים ספציפיים לגילוי המידע הדרוש.
66. כאמור, בחינת מכלול הנתונים הללו בידי מומחה תעניק אינדיקציה מדויקת להערכת נזקם של חברי הקבוצה, שיעורם של חברי הקבוצה לרבות הפיצוי אותו יש לפסוק לטובתם.
67. לאור האמור, בשלב זה ובהיעדר נתונים ביחס לשיעור הנזק, תעמיד התובעת את סכום התביעה של חברי הקבוצה בסך של 25,000,000 ₪.
68. כמו- כן יצוין, כי בהתאם לסעיף 20(א) לחוק התובענות הייצוגיות, מונחל מנגנון גמיש, אשר במסגרתו רשאי בית- המשפט לקבוע כיצד ניתן יהא להוכיח את נזקם האישי של החברים בקבוצה, כאשר בהתאם לסעיף 20(א) (3) יתרת הכספים אשר לא ידרשו תועבר לאוצר המדינה.
69. במקרה שבפנינו כשם שפורט לעיל, ניתן יהא לזהות בנקל חלק מחברי הקבוצה ולפצותם בהתאם לניתוח נתונים המצויים ביד המשיבה, שכן מדובר בקהל לקוחות ספציפי וברשת קמעונאות יחודית ביותר, אשר לה מתחרים מועטים בשוק. לחילופין, במידה ויתגלו קשיים באיתור חברי הקבוצה, ניתן יהא ליישם את עקרונות הפיצוי לטובת הציבור הקבועים בסעיף 20(ג) לחוק.

התקיימות התנאים לאישור התובענה כייצוגית

70. בשל מעשיהן ו/או מחדליהן של הנתבעות, זכאית התובעת ויתר חברי הקבוצה לפיצוי נזיקי ו/או חוזי ו/או מכח חוק הגנת הצרכן ו/או מדיני עשיית העושר ולא במשפט כמפורט לעיל.
71. התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה, ובין היתר, הינן כדלקמן:
- 71.1 האם בפעולותיהם ו/או מחדליהם הטעתה הנתבעת את חברי הקבוצה ?
- 71.2 האם התרשלה הנתבעת כלפי חברי הקבוצה ?
- 71.3 האם התעשרה הנתבעת שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה ?
- 71.4 האם הפרה את הוראות חוק הגנת הצרכן בפרט תקנות ליחידת מידה?
- 71.5 האם טשטשה את האיזון השוויוני שביקש המחוקק ליצור בין מעמדו הרם של העוסק לבין מעמדו הנחות של הצרכן?
- 71.6 האם נגרם לחברי הקבוצה נזק, ומה שיעורו ?
72. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין מכל אחד ואחד מהשיקולים הבאים לא כל שכן ממשקלם המצטבר :

- 72.1 מספר חברי הקבוצה גדול ופיזורם רב.
- 72.2 לכל אחד מחברי הקבוצה קיימת חוסר כדאיות בניהול הליך משפטי נפרד הואיל והוא צפוי להוצאות וטרחה רבים יחסית לסכום העילה האישית.
- 72.3 גם אם היו חברי הקבוצה עומדים על זכותם ונוקטים הליכים משפטיים נפרדים כנגד הנתבעת היה הדבר גורם עומס מיותר על בתי המשפט לעומת דיון אחד ומאוחד בשאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה כמפורט לעיל.
- 72.4 הצורך להימנע מפסיקות סותרות.
- 72.5 לאישור תביעה זו כייצוגית קיים יתרון ברור של הרתעת עוסקים מפני הפרת החוק ונקיטת מעשי הטעיה כלפי הציבור הרחב. הרתעה זו נחוצה באופן כללי בתחום זכויות האדם הטומן בחובם אי-שיוויון אינהרנטי בין העוסק ללקוחות. חשיבותה של הרתעה זו מקבלת משנה תוקף לנוכח המודעות הגוברת של הרשויות במדינה לצורך במתן פיתרון אכיפתי הולם מחד גיסא, אך האמצעים המוגבלים העומדים לרשותן, הגורמים לתופעת תת-האכיפה, מאידך גיסא.
- 72.6 מבחינה זו, נראה כי לא נגזים אם נאמר שלאישורה של תביעה זו כייצוגית יש השלכות חברתיות רחבות והיא הולמת את האינטרסים הציבוריים של מדינת ישראל בשמירת החקיקה הצרכנית.
- 72.7 לגבי חברי קבוצה רבים אישורה של התביעה כייצוגית יגרום להפסקת מרוץ ההתיישנות בתביעתם האישית ולכך שהנתבעים יזכו מן ההפקר בתוך עשיית עושר ולא במשפט, על ידי הקטנת הסיכון הכרוך בתביעות כתוצאה מחלופי הזמן שבין מחדליהם והפרת התחייבויותיהם לבין המועד בו יוגשו תביעות אישיות – אם וכאשר יוגשו.
- 72.8 היעדרות בית המשפט הנכבד לבקשה זו תקדם את מטרת החקיקה בתובענות ייצוגיות והן את מטרות החקיקה בתחום החקיקה הצרכנית והחברתית בכלל.
- 72.8.1 אישור התובענה כייצוגית יאפשר זכות גישה לבית המשפט, לאוכלוסיה המתקשה בדרך כלל לעמוד על זכויותיה ולפנות לבית המשפט כיחידים.
- 72.8.2 אישור התובענה כייצוגית יקדם מאוד את אכיפת הדין והנורמה הראויה כמפורט לעיל ויתרום רבות להרתעה מפני הפרתן.
- 72.8.3 אישור התובענה כייצוגית היא למעשה הדרך היחידה העומדת בפני חברי הקבוצה – רובה ככולה – שתאפשר להם לקבל סעד הולם בגין הפגיעה שנפגעו מהנתבעים כתוצאה מהפרת הדין על ידם ;
- 72.8.4 אישור התובענה כייצוגית היא למעשה הדרך היחידה לקיים ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות חברי הקבוצה כלפי הנתבעים.
73. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת הן על ידי התובעת והן על ידי באות כוחה ;

- 73.1 לתובעת עילה אישית נגד הנתבעת. התובע נפגעה פגיעה אישית עקב מחדלי הנתבעת המאפשרת לו הזדהות מלאה עם הקבוצה לגבי אותה פגיעה, הן מבחינה עובדתית הן מבחינה משפטית והן מבחינה רגשית.
- 73.2 לתובעת ולקבוצה זהות אינטרסים מלאה לגבי עילות התביעה.
- 73.3 לתובעת אמונה שלמה בצדקת התביעה והיא בעל נכונות ונחישות לקיים את ההליך המשפטי.
- 73.4 עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב, שכן התובעת הינה חבר קבוצה טיפוסית שסבלה נזק באופן דומה לשאר חברי הקבוצה.
- 73.5 לתובעת או לב"כ אין מניעים אחרים אלא לקדם מטרות ראויות, לרבות פיצוי על מחדלי הנתבעת והפרות הדין, כמפורט בבקשה זו.

סוף דבר

74. תובענה ייצוגית זו הכרחית על מנת לממש זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה כלפי הנתבעת כפי שיובהר לעיל, בית- המשפט הנכבד יתבקש לפסוק פיצויי ממוצע בסך עשרות שקלים לכל חבר בקבוצה, סכום זה- אין די בו כדי לתמרץ תובע לפתוח בהליך משפטי מורכב ומסובך כנגד גופים עוצמתיים במיוחד כדוגמת הנתבעת וראה בהקשר זה את הדברים שנאמרו ברע"א 4556/94 טצת ואח' נ' זילברזץ ואח', פ"ד מט(5) 774, בעמ' 784.
75. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כדלקמן:
- 75.1 לאשר את התובענה כמפורט להלן כ-"תובענה ייצוגית", להתיר לתובעת לנהל את תביעתה כ-"תובענה ייצוגית" ולאשרה כ-"תובע מייצג", הכל כהגדרתה בסעיף 2 לחוק.
- 75.2 להגדיר את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה. לחילופין, להגדיר תת-קבוצה, שלגביה מתעוררות שאלות של עובדה או משפט, אשר אינן משותפות לכלל חברי הקבוצה ובמקרה כזה, להורות על מינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג לתת-קבוצה, ככל שהדבר דרוש כדי להבטיח שעניינם של חברי תת-הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת.
- 75.3 לפרט בהחלטה לאישור התובענה כייצוגית את עילות התובענה ואת השאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה.
- 75.4 לפרט בהחלטה לאישור התובענה כייצוגית את הסעדים הנתבעים.
- 75.5 לחילופין, ולשם הזהירות בלבד, יתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית אף אם לא התקיימו התנאים האמורים, בתוך הבטחת קיומם של תנאים אלה בדרך של צירוף תובע מייצג או בא כוח מייצג או החלפתם, או בדרך אחרת וליתן בהחלטתו הוראות לשם הבטחת ייצוג וניהול עניינם של חברי הקבוצה בדרך הולמת ובתום לב.

- 75.6 לחילופין, ולשם הזהירות בלבד, יתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית גם אם לא מתקיימים לגבי התובעת התנאים לחוק, לפי העניין, ולהורות בהחלטתו על החלפת התובע המייצג.
- 75.7 לחייב את הנתבעת, בתשלום פיצוי כספי ובסעדים, כמפורט בבקשה זו, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור ובהקשר זה:
- 75.7.1 להורות כי כל חבר קבוצה יהיה רשאי להוכיח את זכאותו לפיצוי כספי או לסעד אחר בתצהיר שיוגש למשרד ב"כ התובעת ולהורות כי ב"כ התובעת תשמש כ-"ממונה" בהתאם להוראת סעיף 20(ב)(1) לחוק.
- 75.7.2 לחילופין, להורות על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה ולהורות בדבר חלוקתו בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנזקיהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותו לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; ולהורות כי כל יתרת סכום שנותרה לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, תועבר לאוצר המדינה.
- 75.8 להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין.
- 75.9 להורות על פרסום הודעה לחברי הקבוצה.
- 75.10 להורות על תשלום גמול לתובע המייצג אף אם לא אושרה התובענה הייצוגית או שלא ניתנה הכרעה בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה.
- 75.11 לקבוע את שכר הטרחה של בא הכוח המייצג בעד הטיפול בתובענה הייצוגית, לרבות בבקשה לאישור.

שרון ענבר- פדלון, עו"ד
ב"כ התובעת

טלי לופו, עו"ד
ב"כ התובעת